

Valtuustoaloite **liite 1.**

Jesse Kerkelä ja muut valtuutetut jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.11.2025 valtuustoaloitteen varhaiskasvatuksen henkilöstön työvaatetuksen hankkimisesta. Aloitteen mukaan yksiköissä asioivat huoltajat ja muut vierailijat eivät kaikissa tilanteissa kykene erottamaan henkilöstöä muista paikallaolevista aikuisista. Yhtenäinen työvaatetus sujuvoittaisi päiväkodin ja kodin välistä viestintää. Yhtenäinen työvaatetus edistäisi myös turvallisuutta. Lisäksi työssä käytettävien ulko- ja sisävaatteiden hankkiminen aiheuttaa aloitteen allekirjoittaneiden mukaan henkilöstölle merkittäviä kustannuksia. Lisäksi esimerkiksi tekninen toimi hankkii työntekijöilleen suojavaatteet ja aloitteen tekijöiden mukaan tästä käytännöstä ei ole perusteita poiketa varhaiskasvatuksessa. Valtuustoaloitteessa esitetään työvaatepaketin vähimmäissisällöksi seuraavaa: ulkotakki, ulkohousut, ulkoilukengät, päähine ja huppari.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön työvaatetuksesta ei ole erikseen määrätty. KVTES linjaa vaatetuksesta seuraavasti: *Jos työnantaja on velvoittanut viranhaltijan/työntekijän käyttämään työssään tietyn mallista virka-/työpukua tai määritellyä suojavaatetusta, työnantaja hankkii ja huoltaa tällaisen puvun tai vaatetuksen.* Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen osalta periaatteena on ollut, että työntekijä hankkii itse soveltuvat jalkineet ja vaatetuksen työhön, eikä työnantaja määrää tietynlaisen vaatetuksen käytöstä.

Kemijärven kaupungissa varhaiskasvatuksen työvaateasiaa on käsitelty ainakin 19.6.2023 henkilöstöjärjestöltä saapuneen ehdotuksen pohjalta.

Kemijärven kaupungin varhaiskasvatuksessa työskentelee noin 70 vakinaista työntekijää. Erimittaisissa määräaikaisissa sijaisuuksissa työskentelee keskimäärin 20 henkilöä. Osa määräaikaisista työntekijöistä tekee esimerkiksi yhden työpäivän mittaisen sijaisuuden ja osa puolen vuoden mittaista sijaisuutta. Mikäli työnantaja hankkii henkilöstölle työvaatetuksen, velvoittaa työnantaja kaikkia työntekijöitä käyttämään vaatetusta jokaisena työpäivänä. Tämä tarkoittaa ulkovaatetuksen osalta kolmenlaiseen sääolosuhteeseen varautumista, työntekijöille tulee olla vaatetus talvi- ja kesäkeleille sekä kevät- ja syyskäyttöön sopiva vaatetus. Aloitteessa esitetty minimivaatekerta (takki, housut kengät, päähine ja huppari) maksaa yhdelle työntekijälle talvivaatetuksen osalta noin 440 e/työntekijä (alv. 0 % kaikissa tekstin hinnoissa). Syksy-/kevätvaatetus maksaa noin 390 e/työntekijä. Kevyemmän kesävaatekerran hinta on noin 270 e/työntekijä. Ulkoilukäyttöön soveltuva vaatetus yhdelle työntekijälle kolmelle vuodelle maksaa noin 1100 e. Tämän lisäksi tulisi varautua noin 125 e kuluihin sisäkäyttöön soveltuvan vaatetuksen osalta per henkilö. Ulko- ja sisävaatetuksen kustannukset tulisivat olemaan varhaiskasvatuksen osalta noin 110 000 e yhden vaatekerran osalta.

Lisäksi tulee huomioida tarvittavat vaihtovaatekerrat, koska käytössä ollutta vaatetusta tulee säännöllisesti pestä ja välillä korjatakin. Lisäksi työnantajan tulee varautua lukuisilla eri kokoa olevilla vaatekerroilla lyhytaikaisia sijaisia varten. On siis selvää, että vaihtovaatekertojen ja eri kokoisten sijaisia varten hankittujen vaatekertojen johdosta kustannukset tulevat edellä esitetystä nousemaan.

Mikäli työvaatetusta varhaiskasvatukseen aletaan suunnittelemaan, tulee vastaavaa pohtia vähintään perusopetuksen vuosiluokilla 1-6 työskenteleville opettajille sekä koulunkäynninohjaajille. Myös perusopetuksen henkilöstön työhön kuuluu aloitteessa esitetyjä elementtejä, kuten ensimerkiksi säännöllistä ulkoilua vaihtuvissa olosuhteissa. Vuosiluokilla 1-6 työskentelee noin 20 vakituista opettajaa ja noin 15 koulunkäynninohjaajaa. Koulunkäynninohjaajat työskentelevät myös aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina. Määräaikaisissa erimittaisissa sijaisuuksissa työskentelee perusopetuksessa noin eri 10 henkilöä. Yhteensä työnantajan tulee siis tarkastella hankintaa siten noin 135 henkilön osalta, joka kattaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen luokkien 1-6 tarpeet. Tällöin kulut yhden vaatekerran osalta nousisivat noin 165 000 euroon.

Työnantajan tulee huolehtia myös vaatetuksen puhtaudesta. Näinkin mittavan vaatehuollon järjestämiseen tulee löytyä myös tilat. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen yksiköissä tai koululla ei ole tilojen osalta mahdollisuutta toteuttaa näin laajaa vaatehuoltoa. Lisäksi nykyiset henkilöstön sosiaalitulat ei ole suunniteltu ja mitoitettu laajojen työvaatekokonaisuuksien säilyttäminen. Vaatehuollon toteuttamiseen tarvitaan myös henkilöstöresurssia.

Mikäli työnantaja hankkii henkilöstölle yhtenäisen työvaatetuksen, on vaatetuksen värimaailma ja malli tietynlainen. Erilaisia ruumiinrakenteita omaavat ihmiset eivät välttämättä tunne oloaan hyväksi epäsopivissa vaatemaleissa. Lisäksi persoonan esiintuominen vaatetuksessa ei työvaatteiden myötä onnistuisi. Tämä voi aiheuttaa epämukavuuden tunnetta henkilöstössä. Tämä voi heikentää myös päiväkotien kodinomaisuutta.

Kemijärven kaupunki on hankkinut työntekijöiden käyttöön henkilökortit, joita työntekijöiden tulee käyttää työtehtäviä hoidettaessa. Korttien on tarkoitus helpottaa mm. henkilöstön tunnistettavuutta asiakkaita kohdatessa.

Työntekijä voi tietyissä tilanteissa vähentää itse hankkimiaan työvaatteita verotuksessa.

Työnantaja on huolehtinut tarvittavista suojavaatteista yksiköissä. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle on hankittu kertakäyttöistä suojavaatetusta esimerkiksi lasten wc-käyntien ja vaipanvaihtojen toteuttamiseksi. Perusopetuksessa suojavaatetusta on hankittu tilanteissa, jossa työn luonne edellyttää suojavaatetta, esimerkiksi käsityön opetus. Työnantajalle ei ole annettu Lupa- ja valvontaviraston työsuojelutarkastuksissa ohjeistusta tai huomautuksia siitä, ettei työnantaja olisi toteuttanut työturvallisuuslain edellyttämiä suojavaate- tai apuvälinehankintoja henkilöstölle.

Edellä esitettyjen talouteen ja toiminnan järjestämiseen liittyvien seikkojen valossa esitämme, että kaupunginvaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Tervonen Ilpo, 040 624 5300

Vs. varhaiskasvatuspäällikkö Marja-Leena Karjalainen, 0408616486

Esittelijä

Sivistysjohtaja Tervonen Ilpo Kemijärvi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Paula Alatalo esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Esitys kannattamattomana raukesi.

Sivistyslautakunta merkitsi vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja esitti vastauksen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.